

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9163,Posiedzenie-Miedzynarodowej-Komisji-ds-Miedzynarodowej-Sluzby-Poszukiwan-w-Bad-A.html>
14.03.2026, 14:03

Posiedzenie Międzynarodowej Komisji ds. Międzynarodowej Służby Poszukiwań w Bad Arolsen - Warszawa, 11-12 czerwca 2014

11.06.2014

W Warszawie odbyło się posiedzenie Międzynarodowej Komisji ds. Międzynarodowej Służby Poszukiwań w Bad Arolsen. Komisja podsumowała roczny okres polskiej prezydencji. Obrady otworzyli prezes IPN dr Łukasz Kamiński oraz podsekretarz stanu w MSZ prof. Artur Nowak-Far. W skład trzyosobowej delegacji polskiej w Komisji wchodziło dwóch dyplomatów z MSZ oraz zastępca dyrektora Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN Wojciech Sawicki.

Posiedzenie Komisji odbyło się w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia”, co uczyniło Instytut współgospodarzem tego prestiżowego międzynarodowego wydarzenia.

Międzynarodowa Służba Poszukiwawcza (International Tracing Service) w Bad Arolsen (Niemcy) powstała w celu dokumentowania ofiar nazistowskich Niemiec (ofiary Holokaustu, więźniowie obozów koncentracyjnych i aresztów gestapo, przymusowi przesiedleńcy, robotnicy przymusowi skierowani z terenów okupacyjnych do pracy na terenie III Rzeszy, powojenni uchodźcy - tzw. dipsi itp.). Z czasem zgromadzono tam ogromne archiwum liczące przeszło 27 km bieżących akt i dokumentujące losy ok. 17,5 mln osób, w tym wielu obywateli II RP.

Poniżej kilka podstawowych informacji nt. Międzynarodowej Służby Poszukiwań (International Tracing Service) w Bad Arolsen, jej archiwum oraz zaangażowania Polski.

1943

powstanie wyspecjalizowanej jednostki poszukiwawczej w Londynie w ramach Brytyjskiego Czerwonego Krzyża - prapoczątek późniejszej MSP

1946

początki działalności poprzedniczki MSP w Bad Arolsen. O lokalizacji zadecydowało położenie na granicy trzech stref okupacyjnych, dobre warunki lokalowe (koszary byłej armii pruskiej) oraz sprawnie działająca sieć telefoniczna w mieście (co było wówczas rzadkością)

1955

podpisanie Umów Bońskich, na mocy których powołano do życia MSP i które regulowały jej istnienie do końca 2012 r. Państwa sygnatariusze to zachodni alianci oraz Izrael. Aby utrzymać międzynarodowy i neutralny status tej instytucji, nadzór nad nią, włącznie z prawem wyznaczania dyrektora, powierzono Międzynarodowej Komisji Czerwonego Krzyża w Genewie. Dokumenty zgromadzone w archiwum MSP mogły służyć jedynie do celów humanitarnych (gł. poszukiwania zaginionych osób przez rządy i osoby prywatne)

2000

przyjęcie w poczet członków Międzynarodowej Komisji ds. MSP Polski (jedyne jak dotąd kraju w tym gronie, który należał po wojnie do bloku wschodniego)

na mocy tzw. Uchwał Luksemburskich postanowiono, że archiwum MSP może być otwarte także dla badań naukowych. Proces ratyfikacji zmienionych Umów Bońskich we wszystkich 11 państwach członkowskich MK zakończył się w XI 2007 r.

polski MSZ decyduje, że instytucją, która może w Polsce się starać o pozyskanie cyfrowych kopii dokumentacji z Bad Arolsen, będzie IPN

pozyskanie bazy komputerowej stworzonej na podstawie archiwaliów MSP przez IPN

tzw. Umowy Berlińskie - nowy akt regulujący zasady działania MSP. Wycofanie się z uczestniczenia w jej pracach Międzynarodowego Czerwonego Krzyża (posiada tylko status obserwatora). Bundesarchiv - tzw. instytucjonalnym partnerem MSP

nowy dyrektor MSP, powołany na zasadzie Umów Berlińskich – prof. Rebecca Boehlig (z USA)

polska prezydencja w ramach prac Międzynarodowej Komisji ds. MSP

